

Как работят колите, които се управляват сами?

Новини | Наука | на 05.12.2022 07:40 | от Зорница Стоилова

Защо говорим за това?

Самоуправляващите се автомобили са един от технологичните експерименти на нашия век. В бъдеще те биха могли да променят много начина ни на живот.

Даниела е на 8 и е голяма почитателка на колите. Мечтае да стане на 18 години, за да се научи да шофира и да стане състезателка във Формула 1. Но един съученик ѝ казва, че след десет години няма да има нужда хората да се учат да карат коли. Защото автомобилите ще се управляват сами.

Даниела е объркана. Как така?

Самоуправляващите се автомобили са един от технологичните експерименти на нашето време. Те могат да се движат на пътя без шофьор.

Наричат ги още автономни. А автономен означава самостоятелен.

Знаеш, че всеки шофьор трябва да взема много решения, докато се придвижва с автомобил - как и къде да се движи, с каква скорост, как да избягва препятствията на пътя. Автомобилите без водачи ще трябва да взимат същите решения сами - като събират информация от заобикалящата ги среда с помощта на компютри.

Как работи това?

В съвременните автомобили има вградени радари, лазери и камери, които им подават информация. Колите могат да взимат информация и от сателити, от пътни системи, от други автомобили. Така компютърните системи на автомобилите се учат да разпознават различни обекти на пътя - светлофари, дървета, бордюри, пешеходци, улични знаци и т.н. Целта е да могат да "разчитат" пътя и да реагират по правилния начин. ([Прочети повече за изкуствения интелект, който прави машините "умни".](#))

Редица големи автомобилни компании разработват или тестват свои самоуправляващи се автомобили. А също и камиони. Технологичната компания Google също има проект за автономни коли.

И все пак не може да се каже, че след десет години шофьорските умения ще са излишни, защото на пътя ще има само коли, които се карат сами.

Технологиите за самоуправляващи се автомобили все още не са достатъчно развити, за да се справят надеждно с разнообразието от ситуации, с които шофьорите се сблъскват всеки ден.

Въпросът е сложен и не е достатъчно само технологиите да са налице. Законите за пътищата също трябва да бъдат променени. А хората, които ги пишат, трябва внимателно да обмислят всички възможни проблеми, които биха могли да възникнат. А също и техните решения.

Но на пътя вече се движат автомобили, които имат редица самостоятелни функции. Твърде близо си до колата отпред? Ако колата ти е произведена през последните няколко години, тя може сама да намали скоростта си. Или кормилото се намесва, ако водачът пресече бялата лента в средата на пътя. Но все пак водачът е този, който контролира колата през останалото време. Не е просто пътник.

Какви са ползите?

Поддръжниците на автономните коли смятат, че те ще създадат по-безопасна среда по пътищата. Според много проучвания в различни държави основната причина за произшествията на пътя е човешка грешка. Тоест лошият избор, който хората са направили в дадени ситуации.

Счита се, че автономните коли могат да намалят броя на катастрофите, но пък при тях съществува рискът от механична грешка, която да доведе до инцидент.

Автомобилите без водачи могат да са полезни, за да могат хората с физически увреждания да се придвижват самостоятелно. Или за да пренасят важни лекарства по-бързо и безопасно.

А какви са рисковете?

Едно от основните притеснения отново е безопасността. Ами ако системата откаже в ключов момент на пътя? Ами ако машината направи грешна преценка и тя е фатална? Кой ще бъде отговорен при инцидент, ако колата се контролира сама?

Това са все въпроси, които обществото трябва да обмисли сериозно. Решенията трябва да се търсят още сега - докато технологиите за автономни

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/2588-kak-rabotyat-kolite-koito-se-upravlyavat-sami](#)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

